

Inleiding van Gijs de Vries, lid van het Europees Parlement, op het VVD-congres in Maassluis, 4 maart 1989

Op 15 juni is het zover. Dan zijn er in Nederland weer verkiezingen, Europese verkiezingen, die ook voor de binnenlandse verhoudingen van groot belang zijn. Succes bij de Europese verkiezingen betekent meer zetels in Straatsburg, maar ook meer kans op winst bij de gemeenteraads- en Kamerverkiezingen van volgend jaar.

De kiezer weet dat. Die kijkt op 15 juni niet alleen naar wat VVD, CDA en PvdA in Europa doen, maar evenzeer naar wat ze in Den Haag hebben bereikt. De VVD neemt die dubbele uitdaging graag aan. Wij zijn klaar voor die verkiezingen. Want het is een liberale wind die de laatste jaren waait, in Nederland en in Europa. Het zijn VVD-ideeën over lastenverlichting voor burgers en bedrijven, over milieubeheer en misdaadbestrijding die in het regeringsbeleid centraal staan. Er zijn op die terreinen concrete successen geboekt.

De operatie-Oort bijvoorbeeld levert de belastingplichtigen een belastingverlaging op van gemiddeld f 500,—. Verlaging van de collectieve lastendruk in Nederland versterkt onze concurrentiepositie in Europa, en stimuleert zo de Europese economie.

Dat is belangrijker dan we soms denken. Wat in ons land gebeurt is belangrijk voor Europa, Nederland is een hoogontwikkeld, geïndustrialiseerd land; op landbouwgebied een wereldmacht; een loyaal partner in NAVO en 'WEU; een land met meer inwoners dan Denemarken, Portugal en Ierland samen. Wij moeten onze rol in Europa, en dus onze verantwoordelijkheid, niet onderschatten.

Niet alleen in ons land, ook in de Europese Gemeenschap staan liberale ideeën centraal. Meer vrijheid voor burgers om te werken of te studeren waar zij willen; meer vrijheid voor bedrijven om in heel Europa zaken te doen zonder ambtenarij en overheidsbetutteling. Maar ook: goede afspraken om er voor te zorgen dat in Europa niet alleen de sterken gelijke kansen krijgen, maar alle Europeanen. Of het nu gaat om werknemers (veilige machines), kleine bedrijven (eerlijke mededinging) of kinderen (veilig speelgoed). Ook hier is de laatste jaren vooruitgang geboekt. Van de maatregelen die de Europese markt één moeten maken is een derde genomen.

Het gaat beter met Nederland, en dat is goed voor Europa. Het gaat beter met Europa, en dat is goed voor Nederland. Maar we zijn er nog niet.

Nog lang niet iedereen die kan en wil werken, vindt een baan. Er moet nog veel

gebeuren om ons mooie land mooi te houden, voor onszelf, en voor wie na ons komen. We hebben nog niet genoeg greep op de criminaliteit.

Het kabinetsbeleid op deze punten moet dus worden voortgezet. Tot de verkiezingen in 1990, en daarna. Maar echt effectief kan het kabinetsbeleid pas zijn als het deel uitmaakt van een gelijkgerichte, internationale aanpak. Wij zijn een open land, met poreuze grenzen. Wat in Nederland gebeurt is belangrijk voor Europa. Maar wat in Europa gebeurt, is nog belangrijker voor Nederland.

Dat is wel heel duidelijk als het gaat om de veiligheid van de burger.

De Europese Gemeenschap wil dat eind 1992 de grenzen tussen de lidstaten vervallen. Onze burgers moeten in de hele Gemeenschap kunnen gaan en staan waar ze willen, net zoals ze dat tussen de provincies in hun eigen land kunnen. De VVD juicht dat toe, maar verbindt er wel een voorwaarde aan.

De vrijheid van criminelen op zich door Europa te verplaatsen moet aan banden worden gelegd.

Voor de zware criminaliteit is er allang een Europa zonder grenzen.

In Duitsland zitten Gerard Hanratty en Terence McGeough gevangen, verdacht van bomaanslagen namens de IRA in Duisburg en Düsseldorf.

Andere IRA-aanslagen werden vorig jaar gepleegd in Londen, in het Belgische Ostende, en in ons eigen land, in Roermond.

Voor de misdaad zijn grenzen al jaren nauwelijks nog een obstakel.

Voor de misdaadbestrijding echter des te meer. In december weigerde de Griekse regering bijvoorbeeld een Palestijn uit te leveren aan Italië.

De man wordt verdacht van een bomaanslag op een synagoge in Rome.

Athene liet hem naar Lybië vertrekken omdat hij een vrijheidsstrijder zou zijn en omdat de PLO het terrorisme zou hebben veroordeeld.

Ook de Britse regering kwam van een koude kermis thuis toen zij België en Ierland tevergeefs vroeg om uitlevering van Patrick Ryan.

Wat wij nodig hebben voor de bestrijding van de internationale misdaad zijn effectieve regels voor uitlevering. Die moeten er snel komen.

Ook op andere terreinen van het strafrecht zijn Europese afspraken nodig.

Dat geldt met name de rechtshulp in strafzaken (bijvoorbeeld bij huiszoeking en inbeslagneming), overdracht en overname van strafvervolging, en overdracht en overname van de tenuitvoerlegging van vonnissen. De politiesamenwerking in Europa is

gebaat met de instelling van een gemeenschappelijk opsporingsregister.

Dan is er de illegale wapenhandel. Twee weken geleden onderschepte de Amsterdamse politie nog achttien vuistvuurwapens, een pistoolmitrailleur, een geweer en enige duizenden patronen, het geheel waarschijnlijk afkomstig uit België. Het is hoog tijd dat Frankrijk en België hun wapenwetgeving verscherpen tot op het niveau dat in Nederland al jaren geldt.

Er zijn nauwe banden tussen terrorisme, wapenhandel en drugssmokkel.

De Italiaanse politie rolde in januari een netwerk op van 40 mafiosi en rechtse extremisten. De mafia helpt terreurgroepen aan wapens in ruil voor steun bij het smokkelen van heroïne en cocaïne. Er wordt ook samengewerkt bij het smokkelen van gestolen schilderijen en bij het witwassen van drugsgeld.

Het is dan ook goed dat minister Korthals Altes een verdrag voorbereidt met zijn Britse collega waardoor in beide landen drugswinsten in beslag kunnen worden genomen.

Drugshandelaren moeten daar worden geraakt waar dat het meest effectief is: in hun beurs.

Met hun eensgezind optreden tegen Khomeini's doodvonnis voor de schrijver Salman Rushdie hebben de 12 EG-landen laten zien dat het hen ernst is met de strijd tegen de grensoverschrijdende misdaad. Laat men er in Lybië en Syrië, in PLO en IRA goede nota van nemen: wij buigen niet voor terreur.

De Gemeenschap heeft dezer dagen nog op een ander terrein laten zien wat zij waard is. De twaalf milieuministers besloten deze week tot vergaande stappen te bescherming van de ozonlaag. De productie en het gebruik van drijfgassen als CPK's moeten tegen het einde van de eeuw volledig worden stopgezet. Een prima stap. Een goed voorbeeld ook van het belang van de EG voor elke individuele burger. Maar er is meer nodig. Ons land heeft dringend behoefte aan een actiever Europees milieubeleid.

Nederland is een prachtig land. Een land met natuurgebieden als de Biesbosch en de Waddenzee, die uniek zijn in de wereld. Die schoonheid moet behouden blijven. Er zit gif in onze bod'em, in ons water, in onze lucht. Een groot deel daarvan komt uit het buitenland.

In december moest de inname van water uit de Lek voor de drinkwatervoorziening in Noord-Holland worden stopgezet wegens de lozing van gif in Duitsland. Het ging om tweehonderd kilo van het onkruidbestrijdingsmiddel Mecoprop, in de Rijn geloosd door het chemische bedrijf BASF. Dat zelfde BASF weigert de kosten te vergoeden die

Nederlandse drinkwater- producenten moeten maken om het onkruidbestrijdingsmiddel Bentazon uit het water te halen.

Het gaat hier niet om incidenten. Per maand heeft de Rijn gemiddeld drie giflozingen te verduren, Drie jaar na de milieuramp bij Sandoz in Bazel wordt de Rijn nog steeds als open riool gebruikt.

De maat is vol. Er zijn sancties nodig om nieuwe giflozingen te voorkomen.

In de VS geldt een wet, de Superfund Law, die de regering vergaande bevoegdheden geeft vervuilers te dwingen voor gifuitstoot te betalen.

Het Environmental Protection Agency heeft de beschikking over een fonds van 1,6 miljard dollar, gevoed door een heffing op de chemische industrie. Als met het bedrijfsleven geen afspraken gemaakt kunnen worden over het voorkomen van giflozingen in de Rijn, en over het onmiddellijk en volledig informeren van alle Rijnoverstaten in geval van calamiteiten, wordt een soortgelijk systeem in de EG onontkoombaar.

Er zijn meer instrumenten die milieuvriendelijk gedrag van bedrijven en burgers kunnen bevorderen. KNOV-voorzitter Kamminga heeft gepleit voor

een milieukeurmerk voor produkten. Een soort milieu-KEMA-keur. De consument kan dan milieubewuster inkopen. 85 % van de ondernemers in het midden- en kleinbedrijf is vóór zo'n keurmerk.

Een goed idee, op voorwaarde dat het op EG-niveau wordt uitgewerkt.

Anders bestaat het gevaar dat elke lidstaat verschillende eisen stelt voor het toekennen van zo'n keurmerk. De consument is met die onduidelijkheid niet gebaat. Bovendien worden bedrijven dan al gauw met verkapte handelsbelemmeringen geconfronteerd.

De Europese Commissie werkt op het ogenblik aan nieuwe voorstellen om de BTW-verschillen in Europa te verkleinen. De voorstellen gaan onder andere over de vraag welke produkten onder het normale BTW-tarief zouden moeten vallen, en welke onder het verlaagde tarief. De Europese Commissie zou mijns inziens moeten nagaan of milieuvriendelijke produktie via de BTW kan worden gestimuleerd. Als het mogelijk is overeenstemming te bereiken over een Europees milieukeurmerk, zouden milieu-onvriendelijke produkten onder het hogere BTW-tarief kunnen worden gebracht, en milieuvriendelijke onder het lagere.

Ik heb vandaag een brief aan EG-Milieucmissaris Carlo Ripa de Meana verzonden

waarin ik hem vraag de mogelijkheden voor een dargelijk systeem op korte termijn te onderzoeken.

De Commissie krijgt trouwens deze maand nog een uitgelezen kans te laten zien hoe zwaar zij aan het milieubelang tilt. Ik heb het over de Nederlandse fiscale stimuleringsmaatregelen van de schone auto. Het argument dat Nederland zich hiermee schuldig kan maken aan illegale staatssteun is grotesk.

In plaats van Nederland te kapittelen zou de Commissie ons land juist moeten steunen in ons gevecht voor een schoner milieu. Het Verdrag van Rome verplicht de Gemeenschap niet voor niets de levensomstandigheden van alle, Europeanen te verbeteren.

Nog maar twee dagen geleden trokken de Europese milieuministers daaruit een klinkende conclusie. Het belang van de ozonlaag weegt zwaarder dan het commerciële belang van sommige bedrijven. Terecht. Dan moet de bestrijding van de zure regen ook zwaarder wegen dan het belang van de Franse auto-industrie. Ik roep de Europese Commissie op in die zin te beslissen.

De 3G heeft een grote rol in de bescherming van de veiligheid van onze burgers, en in de bescherming van ons milieu. Die rol is tenminste even groot op het gebied van de werkgelegenheid en de economische groei.

Het gaat economisch veel beter met Nederland. De economische groei in ons land ligt op het Europees gemiddelde. De inflatie ligt een stuk onder het gemiddelde in Europa; de investeringen liggen er een stuk boven.

Het financieringstekort daalt volgens plan; de doelstelling van het regeerakkoord, 5 1/4 % is binnen bereik. De werkgelegenheid is sinds 1984 gegroeid met 300,000 arbeidsjaren. Er is geen ander land in Europa dat ons dat nadoet.

Maar de VVD is nog lang niet tevreden. Er moeten meer banen komen voor de duizenden Nederlanders die zitten te popelen om hun handen uit de mouwen te steken.

Wil ons land aantrekkelijk blijven als vestigings- en distributieland, dan moet de collectieve lastendruk verder dalen. 'Wil ons land voldoende geld kunnen uitgeven aan taken als onderwijs, milieu of het fileprobleem, dan moet het financieringstekort omlaag.

Dat vertaalt zich immers in rente en aflossing op staatsschuld.

De overheid leent per dag 62 miljoen gulden. Afbetaling van het verleden, geen investering in de toekomst.

Economische groei is onmisbaar om deze problemen aan te pakken. Meer groei betekent meer banen, en meer belastinginkomsten, dus meer ruimte om de

overheidsfinancien te saneren, De EG moet voor die groei helpen zorgen. Allereerst door de handelsbelemmeringen tussen de lidstaten af te breken. Meer vrijheid voor vervoersbedrijven en verzekeraars, voor banken en bouwondernemingen, enzovoorts. Maar dat is niet voldoende.

1992 moet een hoeksteen worden van een liberaler wereldhandelssysteem.

Niet een hoeksteen van 'Portress Suope'.

Wij, als VVD, willen een EG die open staat voor de wereld. Die ontwikkelings- landen laat delen in de rijkdom van 1992. Die de grote Europese markt open stelt voor de export uit ontwikkelingslanden, bijvoorbeeld textiel, en zo bij draagt aan armoedebestrijding en schuldenvermindering in Latijns Amerika, Afrika en Azië.

De VVD wil meer dan een interne markt. Wij willen een open markt.

De EG moet de verleiding weerstaan de handelsbelemmeringen die zij intern afbreekt, aan de buitengrens weer op te bouwen. Zo mogen de Franse en Italiaanse invoerbepalingen op Japanse auto's niet voor de hele EG worden ingevoerd. Zonder die invoerbepalingen, schatten de Europese consumentenorganisaties, zouden de autoprijzen in de EG zo'n 10 % lager uitkomen.

Of neem het mediabeleid. Liberalen staan voor vrijheid van informatie.

Televisieprogramma's die aan een aantal minimumeisen voldoen (bijvoorbeeld m.b.t. reclame) moeten vrij over grenzen kunnen worden uitgezonden en ontvangen. Dat moet ook gelden voor TV-programma's van buiten de EG.

De import van dergelijke programma's mag niet aan percentages worden gebonden, zoals sommige landen willen. Of de kijker naar Dallas wil lijken, of naar Den Haag vandaag, moet de kijker zelf uitmaken, en niet de EG.

Werknemers, werkzoekenden en consumenten hebben dus belang bij een sterke VVD-stem in Europa. Ook de belastingbetalers hebben dat. De belastingen kunnen verder omlaag, in Nederland en daarbuiten, als Europa een liberaal Europa wordt.

De overheden in Europa kopen te duur in, en besteden te duur aan.

Zij doen dat door inkopen en aanbestedingen liefst in eigen land te doen, ook als buitenlandse aanbieders beter en goedkoper zijn. Onze overheden subsidiëren ook te veel. Per werknemer betaalt Duitsland twee keer zo veel bedrijfssteun uit als Nederland, België bijna drie keer en Italië bijna vier keer. Als wij in Europa de staatssteun terugdringen en de overheidsopdrachten liberaliseren, krijgen onze belastingbetalers meer waar voor hun geld.

Ook de fraude met de EG-begroting moet hard worden aangepakt. In een tijd dat veel burgers elke cent drie keer moeten omdraaien en waarin de nationale overheden moeten bezuinigen gaan het niet aan dat frauders zich voor miljoenen verrijken aan de Europese landbouw gelden.

Tenslotte moeten de Europese overheden eindelijk eens een eind maken aan het geldverslindende verplichte reizen van het Europees Parlement tussen Straatsburg en Brussel.